

Ware magie

Dit heelal is de meest wonderbaarlijkste plek. Een magiër die toverde met woorden, beschreef ons als sterrenstof op de rok van het universum. Dat was een dichterlijke overdrijving: in het heelal is hoogstens de melkweg te vergelijken met een stofje.

TEKST: LUC BONNEUX
BEELD: KAREN VLIENER

Medisch Contact STAAT AL JAREN VOL MET WONDEREN

Het heelal is zo eindeloos, omdat het een begin en een einde heeft. Het is zo overweldigend, omdat het gehoorzaamt aan strenge wetten. Het is zo onbetwistbaar omdat zelfs de geringste afwijking in deze wetten leidt tot implosie of explosie. Is dit onvoorstelbare universum een darwinistische overlever uit een nog veel onvoorstelbaardere kraamkamer van multiversa? Dit heelal is een uniek toeval of één van de vele universa. Zo wordt het onvoorstelbare omvat door het nog onvoorstelbaardere, een baboesjka van wonderen. De God van Einstein is het finaal onvoorstelbare. Hij herleidt de sinterklaasgod van mol-lahs, dominees en pausen tot zijn ware omvang: bijgeloof en bedrog.

Ergens in een klein hoekje van een melkweg, op een kleine planeet rond een middelmatige ster, ontstond leven. 'Leven' is orde die zich aan het eigen haar uit de chaos trekt. Informatie werd vastgelegd en bewaard in een replicator. Het over Diepe Tijd draaiende rad van replicatie zorgde voor de rest. Bacteriën drongen door tot in vulkanen en tot kilometers diep onder de aardkorst. Mieren exploreerden alle denkbare vormen van samenleven, spinnen ontdekten duizend manieren van jagen. Dat alles door DNA dat streeft naar replicatie. Zo veel magie kun je niet vervangen door Superman Schepper op een wolkje.

Leven ontstond relatief snel. Dat kan betekenen dat het ontstaan van leven toch zeer waarschijnlijk is. Dan zijn er ontelbare planeten die leven bevatten. Mogelijk is het ontstaan van leven een groots toeval. Het moet maar één keer gebeuren. Eén keer één replicator zet het rad in Diepe Tijd in gang. Dan zijn we uniek, en alleen. Of we nu één van de vele

beschavingen zijn of een uniek toeval: beide opties zijn ongelooflijk.

Seks tovert schoonheid, tederheid en liefde uit replicatie. Het bestaan van seks is goed te verklaren, het ontstaan is raadselachtig. De ecologie is zuiniger dan de gierigste Hollander, iedere joule wordt tien keer omgedraaid vooraleer uitgegeven. Bij seksuele reproductie wordt de helft van de species overbodig, namelijk de man. Die planten zich niet rechtstreeks voort. Er is wel een voordeel van seks: in de wapenwedloop der soorten is asexueel complex leven een gemakkelijke prooi voor parasieten. Die zijn eenvoudiger en planten zich sneller voort. Het mengen van genen voorkomt gemakkelijke adaptatie. Die regel is zo algemeen, dat we er vrijwel zeker van kunnen zijn dat ET een mama en een papa had.

Een oogwenk geleden in Diepe Tijd, ontwikkelde een chimpanseesoort bewustzijn. Zowel bij zoogdieren als vogels of inktvissen vinden we verbazingwekkende cognitieve vermogens en geheugen. In de strijd tussen de soorten levert herinnering en problemen oplossen grote voordelen. Maar het ontdekken van sterrenstelsels, het onderzoeken van het ontstaan van het leven, ik zie het kraaien, octopussen of dolfijnen niet doen. Enkel de mens is beginnen op te klimmen in de boom der kennis. Het wonder werd alledaags. Sjamanen droomden te vliegen. Wij maken vliegtuigen. Traditionele genezers ontwikkelden machtige geneeskraft, in hun dromen. Het voegde geen meetbare seconde toe aan de levensverwachting. Wij maken vaccins, medicijnen en therapieën die werken. Een Medisch Contact over wonderen is daarom raar. MC staat er vol mee, al jaren. In de ziekenhuizen en huisartspraktijken van Nederland gebeuren ze dagelijks. Deze wonderen ontstaan door het niet aflatende bouwen aan ons weten, een proces dat vier miljard jaar geleden begon met één enkele replicator. Het is even alledaags als onvoorstelbaar. ✍️